

O B S A H

ÚVODNÍK • EDITORIAL

1

Pavol Meštan: Dokumentácia holokaustu a „riešenie židovskej otázky“ na Slovensku
Pavol Meštan: Documentation of the holocaust and the "solution of the Jewish issue" in Slovakia

HLAVNÁ TÉMA • MAIN TOPIC

2

Jakub Ackerman – Matej Beránek – Marián Naster – Helena Palatková: Múzeum holokaustu v Sereďi
Jakub Ackerman – Matej Beránek – Marián Naster – Helena Palatková: The Museum of Holocaust in Sereď

4

Vojtech Kárpáty: Téma holokaustu a antisemitizmu v zbierkach Východoslovenského múzea v Košiciach
Vojtech Kárpáty: The topic of holocaust and antisemitism in the collections of the East Slovakian Museum in Košice

9

Jozef Kušnír: K tragickejmu osudu prešovských Židov
Jozef Kušnír: On the tragic fate of Prešov Jews

14

Daniel Harvan: Židia v Banskej Štiavnici a holokaušt
Daniel Harvan: The Jews in Banská Štiavnica and the holocaust

16

Ivica Krištofová: Pamäť v kameni
Ivica Krištofová: Memory in stone

19

Adriana Daneková: Rómovia na Slovensku v období druhej svetovej vojny
Adriana Daneková: The Roma people in Slovakia at the time of the Second World War

MÚZEJNÉ ZBIERKY • MUSEUM COLLECTIONS

25

Marián Naster: Zberkové predmety SNM-Múzea židovskej kultúry v stálej expozícii Múzea holokaustu v Sereďi
Marián Naster: Collection items in the SNM-Museum of Jewish Culture permanent exhibition in Sereď

30

Viera Kamenická: Príbeh rodiny z pracovného tábora v Sereďi
Viera Kamenická: A family story from the labour camp in Sereď

31

Jozef Ridilla: Dráma v Orkucanoch na oleji A. I. K. Trtiny
Jozef Ridilla: A drama in Okručany in A. I. K. Trtiny's oil painting

33

Filip Chmielewski: Dve busty dámy v klobúku so závojom 2. časť. Neobvyklé sochy talianskeho pôvodu v múzejných zbierkach v Krakove a Bratislave

Filip Chmielewski: Two busts of a lady with hat and veil, part 2. Unique sculptures of Italian origin in museum collections in Cracow and Bratislava

37

Daniel Hupko: Pražský porcelán v zbierkach SNM-Múzea Červený Kameň. Personifikácia kaktusu a dvojramenný svietnik

MÚZEUM 1/2016 • ROČNÍK LXII

Metodický, študijný a informačný recenzovaný časopis pre zamestnancov múzeí a galérií
Guidance, study and information review for museum and art gallery staff

ISSN 0027-5263

Registračné číslo MK SR: EV 2940/09

Vydavateľ – Publisher:
Slovenské národné múzeum – Slovak National Museum
ICO 00 164 721

Adresa redakcie – Correspondence with the Editor:

Slovenské národné múzeum, Časopis MÚZEUM
Vajanského nábr. 2, P.O. Box 13, 810 06 Bratislava 16, SLOVAKIA
e-mail: kabinet@snm.sk; URL: <http://www.snm.sk/?muzeum-casopis>; tel.: +421 2 2046 9141

Redakcia – Redaction:

PhDr. Gabriela Poduselová (zodpovedná redaktorka)
e-mail: gabriela.poduselova@snm.sk; tel.: +421 2 2046 9165

Daniel Hupko: Prague porcelain in SNM-Červený Kameň Museum collections. The personification of cactus and a two arm candle holder

VZDELÁVANIE A KOMUNIKÁCIA • EDUCATION AND COMMUNICATION

41

Martina Muráňová – Jana Huttanová – Mária Nogová – Darina Bačová: Vzdelávacie programy SNM-Historického múzea k výstave Veľká Morava a počiatky kresťanstva
Martina Muráňová – Jana Huttanová – Mária Nogová – Darina Bačová: Educational programmes of the SNM-Museum of History accompanying the exhibition Great Moravia and the Beginnings of Christianity

PREZENTAČNÁ ČINOSŤ • PRESENTATION ACTIVITIES

44

Stanislava Šíkulová – Michal Vaněk. Reflexia holokaustu v múzejnej činnosti SNM-Múzea židovskej kultúry
Stanislava Šíkulová – Michal Vaněk. Reflection of holocaust in museological activities of the SNM-Museum of Jewish Culture

48

Viera Kováčová: Prezentácia holokaustu v Múzeu Slovenského národného povstania v Banskej Bystrici
Viera Kováčová: The presentation of holocaust in the Museum of the Slovak National Uprising in Banská Bystrica

52

Peter Salner – Monika Vrzgulová. Holokaust a židovská komunita v Bratislave
Peter Salner – Monika Vrzgulová: Holocaust and the Jewish community in Bratislava

54

Pavol Rusnák: Stratén Novozámkia
Pavol Rusnák: The lost Nové Zámky citizens

56

Zuzana Koblišková: Galéria Danubian
Zuzana Koblišková: Danubiana art gallery

58

Zuzana Sýkorová: František Hübel (1934 – 1978)
Zuzana Sýkorová: František Hübel (1934 – 1978)

PERSONÁLIE • PERSONAL DATA

60

Mária Halmová: Rozlúčka s PhDr. Štefanom Mruškovičom, CSc.
Mária Halmová: Farewell to PhDr. Štefan Mruškovič, CSc.

60

Marianna Bárdiová: Spomienka na európskeho muzeológia doc. PhDr. Zbyňka Zbyslava Stránského
Marianna Bárdiová: Remembering the European museumologist, associate professor, PhDr. Zbyněk Zbyslav Stránský

61

Zdeněk Farkaš: Životné jubileum Jiřího Janošíka
Zdeněk Farkaš: Jiří Janošík's life anniversary

62

Marta Herucová: Historička umenia Želmíra Grajciarová oslavila minulý rok sedemdesiatku
Marta Herucová: Želmíra Grajciarová, an art historian, celebrated her 70th birthday last year

ODBORNÉ PODUJATIA • EVENTS

63

Tomáš Holý: CSTI 2015 Integrácia konzervačnej vedy a technológií do interdisciplinárnej ochrany materiálov a objektov dedičstva

Tomáš Holý: CSTI 2015 Integration of conservation science and technologies into the inter-disciplinary protection of materials and heritage objects

63

Tomáš Holý: Múzeá vo vojne. Druhá svetová vojna a jej dôsledky na činnosť múzeí

Tomáš Holý: Museums at war. The Second World War and its impact on the activities of museums

63

Vladimír Turčan: Pracovné stretnutie múzejných archeológov Vladimír Turčan: Working meeting of museology archaeologists

64

Katarína Nádaská: Rodina vo vidieckej tradícii v aspektke multikulturalita

Katarína Nádaská: Family in the rural tradition viewed in the context of multi-culturalism

64

Miriam Das Lehotská: Malé osobnosti veľkých dejín – veľké osobnosti malých dejín II.

Miriam Das Lehotská: Small personalities of great history – great personalities of small history II

65

Alena Selucká: Zpráva z Konference konzervátorů-restaruátorů, Plzeň 2015

Alena Selucká: Report from the Conference of Conservationists and Restorers, Pilsen 2015

66

Zuzana Hasáková: Archívy, knižnice a múzeá v digitálnom svete 2015

Zuzana Hasáková: Archives, libraries and museums in the digital world 2015

67

Barbora Šumská: Muzeum a identita: role muzea v procesu formování lokálnej, regionálnej a národní identity

Barbora Šumská: Museum and identity: the role of a museum in the process of local, regional and national identity formation

68

Petra Belaňová – Ivana Kocichová: Muzea bez barier: Bezbariérová prístupnosť, výstavnictvá a komunikácie

Petra Belaňová – Ivana Kocichová: Barrier free access, the running of exhibitions and communication

68

Kateřina Tomešková: Kolokvium 2015 Rôzne cesty, stejné ciele. Vhodné stratégie a účinné metody zpřístupnení muzejného a galérijného obsahu

Kateřina Tomešková: Colloquium 2015 Different ways, the same aims. Suitable strategies and effective methods of making museums and art galleries, as well as their funds, accessible

RECENZIE A ANOTÁCIE • BOOK REVIEWS AND ANNOTATIONS

69

Nikola Mihálová: Zborník Tekovského múzea v Leviciach – Acta Musei Tekovensis Levice

Nikola Mihálová: Proceedings of the Tekov Museum in Levice – Acta Musei Tekovensis Levice

Grafická úprava – Design: © CLARA DESIGN STUDIO, spol. s r. o.

Tlač – Print: DOLIS s. r. o.

Preklad abstraktov – Translation of abstracts:

© PhDr. Helena Le Sage (angl.)

Vychádzka štvrfročne – Quarterly review

Náklad: 700 ks – Edition: 700

Cena 1 čísla: 3 € (predplatiteľia 2,50 €)

– Price: 3 €/issue (constituency 2,50 €)

Ročné predplatné: 10 € + poštovné

– Yearly Subscription: 10 € + postage

Nevyzýdané rukopisy sa nevracajú – Unsolicited manuscripts will not be returned to the author

© Autorské práva vyhradené. Rozmnožovanie textu, fotografií, peroviek a údajov v elektronickej podobe len s predchádzajúcim písomným súhlasmom vydavatela.

© All rights reserved. No reproduction of text, photographs, pen sketches and data in the electronic form is allowed without a prior written permission of the editor.

Mgr. Barbora Nosková (výkonná redaktorka)

e-mail: barbora.noskova@snm.sk; tel.: +421 2 2046 9147

PhDr. Zora Valentová (výkonná redaktorka)

e-mail: zora.valentova@snm.sk

Gizela Benešová (tajomníčka redakcie)

e-mail: public@snm.sk; tel.: +421 2 2049 1231

Redakčná rada – Editorial Board:

PhDr. PaedDr. Viktor Jasai (predseda), Mgr. Radoslav Čambal, PhDr. Zdeněk Farkaš, PhDr. Mária Halmová, Mgr. Dominik Hrdý, PhDr. Daniel Hupko, Ph.D., Mgr. Jana Huttanová, PhDr. Marianna Janoštinová, Mgr. Marta Janovčíková, Mgr. Katarína Kamenská, Mgr. Ján Kautman, Mgr. Jana Luková, PhDr. Viera Majchrovicová, PhDr. Gabriela Podušelová, Mgr. Zuzana Šullová, PhDr. Jana Švarnerová

Recenzenti č. 1/2016 – The Reviewers of 1/2016

PhDr. Daniel Hupko, Ph.D., PhDr. Viera Majchrovicová

Dátum vydania č. 1/2016 – Release Date of 1/2016: 23. 3. 2016